

Beszámoló
a Szombathelyi Szivárvány Óvoda
Gyermekvédelmi munkájáról
2018/2019. nevelési év

Készítette:

Szabó Szilvia
Gyermekvédelmi felelős

Elfogadta:

Szombathelyi Szivárvány Óvoda
nevelőtestülete

A Szombathelyi Szivárvány Óvoda a gyermekvédelmi munkájáról az éves értékelést az alábbi jogszabályok figyelembe vételével készítettem el.

1. Jogszabályi háttér:

- 1997. évi XXXI. törvény: a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- 2011. évi törvény a nemzeti köznevelésről évi LXIII. törvény a közoktatási törvény módosításáról 11/1994. (VI. 8.)
- Az óvodai nevelés országos alapprogramja 363/2012. (XII.17)
- CXII évi XXXI. törvény 15/1998. NM rendelet /2012. (VIII. 28.) kormányrendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvényhez
- A pedagógus, illetve az óvoda, mint intézmény gyermekvédelmi feladatai: K.nv. 62 (1)
- 2/2005. (III.1.) OM rendelet a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve
- 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról
- ENSZ Gyermek Jogairól szóló Egyezmény (1989.)
- Gyermek jogairól szóló, New Yorkban, 1989. november 20-án kelt Egyezmény
- Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata: Helyi Esélyegyenlőségi Program
[/www.szombathely.hu/onkormanyzat/letoltheto-dokumentumok/](http://www.szombathely.hu/onkormanyzat/letoltheto-dokumentumok/)
- Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata nevelési – oktatási intézményeinek feladat ellátási, intézményműködési és fejlesztési terve
[/http://Szombathely-megyei-jogu-varos-onkormanyzata-nevelesi-oktatasi-intezmenyei-feladatellatasi-intezmenymukodtetesi-es-fejlesztési-terve/](http://Szombathely-megyei-jogu-varos-onkormanyzata-nevelesi-oktatasi-intezmenyei-feladatellatasi-intezmenymukodtetesi-es-fejlesztési-terve/)
- Az 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a családjogi igazgatásról határozza meg a gyermekvédelem rendszerét. A Kt. 121.§ (1) bekezdés 14. pontja szerint, hátrányos helyzetű az a gyermek, akit családi körülményei, szociális helyzete miatt a jegyző védelembe vett, illetve akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát a jegyző megállapította.

E csoporton belül halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, akinek a törvényes felügyeletét ellátó szülője óvodás gyermek esetén a gyermek három éves korában, a tankötelezettség beállításának időpontjában legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen. Halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, akit tartós nevelésbe vettek.

Az 1997. évi XXXI. törvény 5. paragrafusa szerint a veszélyeztetettség „olyan – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult – állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza”.

Veszélyeztetett gyermeknek minősül az, aki a gyermekvédelmi jelzőrendszerbe bekerül. Jelzőrendszer az, amikor a gyermekjóléti szolgálat együttműködik az egészségügyi és az oktatási intézményekkel, illetve különböző hatóságokkal.

Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló, az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.

2. A gyermekfelvételre vonatkozó adatok

Gyermek- létszám	Férőhelyek száma (alapító okirat)	HH-s gyermek száma	HHH-s gyermek száma, aránya	Veszélyeztetett gyermek száma	Egyéb problémával küzdő gyermek: szakvéleménnyel rendelkező, magatartás, beilleszkedési, tanulási, lelki- és mentális stb.	SNI gyermek száma
173 fő	189 fő	7 fő	2 fő	1 fő	12 fő	5 fő

A 2018. évhez /előző év/, a hátrányos helyzetű gyermekek létszáma: **emelkedett**.

A 2018. évhez /előző év/, a veszélyeztetett gyermekek létszáma: **csökkent**.

A 2018. évhez /előző év/, az egyéb problémával küzdő gyermekek létszáma: **emelkedett**.

Nyomon követtük a hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek igazolt és igazolatlan hiányzásait. A távol maradásokat az esetek nagy százalékában orvos igazolta, az egyéb alkalmakat pedig a szülő.

Éves hiányzási átlag			
Hátrányos Helyzetű gyermekek			38% →74 nap
Halmozottan	Hátrányos	Helyzetű	45,5% →89 nap
gyermekek			

3. Óvodai nevelésünk célja:

Óvodai nevelésünk célja, hogy elősegítse az óvodások sokoldalú, harmonikus fejlődését, a gyermeki személyiség kibontakoztatását, a hátrányok csökkenését, az életkori és egyéni sajátosságok, valamint az eltérő fejlődési ütem figyelembe vételével, ide értve a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek ellátását is. Az óvoda pedagógiai tevékenységrendszer és tárgyi környezete biztosítja az óvodáskorú gyermek fejlődésének és nevelésének legmegfelelőbb feltételeit. Az óvodában miközben az teljesíti funkcióit (óvó-védő, szociális, nevelő-, személyiségfejlesztő), a gyermekekben megteremtődnek a következő életszakaszba (a kisiskolás korba) való átlépés belső pszichikus feltételei. Nevelésünk folyamán arra törekszünk, hogy nyugodtan és természetesen érjenek meg a kisgyermek testi és lelki tulajdonságai, azok a szociális és értelmi képességei, melyek biztosítani tudják az iskolai közösségben történő beilleszkedéshez szükséges gyermeki személyiségvonások fejlődését.

Kiemelt jelentőséget tulajdonítunk a gyermeki személyiség komplex fejlesztésének:

- a (tanult) motívumok kialakításának, mivel a motívumok segítik az embert döntései meghozatalában,
- a képességek fejlesztésének, mert a képességektől függ a döntések kivitelezésének eredményessége. Nevelőmunkánk során olyan motívumokat és képességeket kell fejlesztenünk, melyek eredményeként gyermekeink döntései megalapozottak lesznek, és döntéseik kivitelezésében pedig eredményesek.

Epochális nevelési programunkban az alábbi program specifikus célokat határozzuk meg:

- Egyéni képességfejlesztés, mindig az adott gyermek aktuális fejlettségéből kiindulva, természetes környezetben, öntevékeny részvétellel szerzett tapasztalatokra építve.
- Szeretetteljes, a gyerekek érdekeit, egyéni igényeit szem előtt tartó óvodai nevelés.
- Sikerorientált, szívesen kommunikáló, a környezetben jól eligazodó, problémájukra aktívan közreműködve - saját megoldást találó, jó kapcsolatteremtő képességgel rendelkező gyermekek nevelése.
- Természetszeretet kialakítása.
- Gyermekeink tisztán, gazdag szókinccsel, megfelelően tudjanak beszélni, mert a kisgyermek személyisége az anyanyelv által fejlődik a legjobban.
- Hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek felzárkóztatása.
- Sajátos nevelési igényű gyermekek szükségleteinek megfelelő fejlesztés.
- Tehetséges gyermekekkel való foglalkozás, „tehetségcsírák” gondozása.

4. Óvodapedagógusaink feladatai:

Az óvodapedagógus alapvető feladata a rábízott gyermekek nevelése, óvodában a gyermekek Óvodai nevelés országos alapprogramja szerinti nevelése.

Az óvodapedagógus kötelessége különösen:

- Nevelő és oktató munkája során gondoskodik a gyermek személyiségének fejlődéséről, tehetségének kibontakoztatásáról, ennek érdekében tegyen meg minden tőle elvárhatót, figyelembe véve a gyermek egyéni képességeit, adottságait, fejlődésének ütemét, szociokulturális helyzetét.
- Különleges bánásmódot igénylő gyermekekkel egyénileg foglalkozzon, szükség szerint együtt működjön gyógypedagógussal, konduktorral vagy a nevelést,

oktatást segítő más szakemberekkel, a hátrányos helyzetű gyermek felzárkóztatását elősegítve.

- Segítse a tehetségek felismerését, nyilván tartsa a tehetséges gyermekeket.
- Előmozdítsa a gyermek erkölcsi fejlődését, a közösségi együttműködés magatartási szabályainak elsajátítását, és törekedjen azok betartatására.
- Egymás szeretetére és tiszteletére, a családi élet értékeinek megismerésére és megbecsülésére, együttműködésre, környezettudatosságra, egészséges életmódra, hazaszeretetre nevelje a gyermekeket.
- A gyermek testi-, lelki egészségének fejlesztése és megóvása érdekében tegyen meg minden lehetséges erőfeszítést: felvilágosítással, a munka- és balesetvédelmi előírások betartásával, a veszélyhelyzetek feltárásával és elhárításával, a szülő – és szükség esetén más szakemberek – bevonásával.
- A gyermek és a szülők, valamint a munkatársak emberi méltóságát és jogait maradéktalanul tiszteletben tartsa, javaslataikra, kérdéseikre érdemi választ adjon.
- Az ismereteket tárgyilagosan, sokoldalúan és változatos módszerekkel közvetítse, munkáját szakszerűen megtervezve végezze, irányítsa a gyermeki tevékenységet.
- Részt vegyen a számára előírt pedagógus továbbképzéseken, folyamatosan képezze magát.

Az óvodapedagógussal szemben támasztott elvárások: szakértelem, pedagógiai tudás, technológiai kompetencia, szervezeti-együttműködési készség, rugalmasság, mobilitás, nyitottság.

5. A gyermekek egyéni fejlesztésének alapelvei:

Az epochális tanulási rendszerben a mikrocsoportos és egyéni munkaformát kell alkalmazni rendszeresen. Az individualizált munkával a gyermek egyéni sajátosságainak maximális figyelembevétele fontos az eredményesség érdekében. Ez adja az igazi egyéni fejlesztés alapját, a fejlesztés egyéni elsajátítási folyamathoz,

tempóhoz igazodik. Az óvodapedagógusnak az egyéni fejlesztés során lehetősége van a kiemelkedő képességű gyermekek felismerésére.

Az óvodapedagógus feladata, hogy felhívja a szülő figyelmét a gyermek tehetségének kibontakoztatására, illetve a tehetséges gyermekek továbbfejlesztésére megfelelő szakemberek felkutatásában adjon segítséget a szülőknek.

A gyermek önállóan végzi feladatát, tehát rendelkeznie kell az egyéni feladatvégzéshez szükséges tulajdonságokkal (türelem, feladattudat, feladattartás, kitartás, önfegyelem, eszközhasználat stb.). Az egyéni feladatadásnál az óvodapedagógusnak ismernie kell:

- a gyermek előzetes tudását,
- aktivizálhatóságát,
- egyéni munkára való képességét,
- eszközzel való bánni tudását.

Az egyéni tanulás pozitívumai:

- minden gyerek számára biztosítja az eredményességet
- a sikerélmény mindenki számára biztosított
- pozitív attitűdváltozást eredményez a gyermeknek önmagához és a tanuláshoz való viszonyában
- egyéni bánásmódra, figyelemre alapozva pozitívan alakul a gyermek–óvodapedagógus viszony.

6. Szülők és óvoda közötti kapcsolattartás

Kapcsolattartás formái	HH, HHH, SNI Veszélyeztetett gyermekek, egyéb problémával küzdő gyermek
Szülői értekezlet	18 család
Óvodai programok	21 család
Egyeztetett találkozások	8 család

Fogadóóra	26 család
Családlátogatás	3 család
Egyeztetett találkozók	3 család
Levelezés formában (zárt facebook csoport, intézményi oldal)	4 család

Az 2018. évhez képest az SNI, hátrányos, a veszélyeztetett, egyéb problémával küzdő gyermekek (magatartás, beilleszkedési, tanulási, lelki- és mentális stb.) családjával a kapcsolattartás mértéke emelkedett.

7. Tapasztalatok (HH, HHH, SNI egyéb problémával küzdő gyermekek) kapcsolattartás során

	igen (család)
A szülő elfogadta az óvoda segítségét.	4
A szülő szükség esetén bizalommal fordul az óvodapedagógushoz.	15
A szülő szükség esetén bizalommal fordul az óvodavezetőhöz.	2
A szülő szükség esetén bizalommal fordul a gyermekvédelmi felelőshöz.	3
A problémás családok nem jelennek meg a szülői értekezleten, fogadóórán, stb. A kapcsolatfelvétel kezdeményezése nehéz volt.	8
A kapcsolatfelvételt a gyermekvédelem kezdeményezte.	2

8. A gyermekek illetve családjukat érintő problémák, amelyek akár a veszélyeztetettség okai lehetnek (HH, HHH, SNI egyéb problémával küzdő gyermekek)

	Családok száma
anyagi jellegű	5

foglalkoztatással kapcsolatos (állástalan)	0
párkapcsolati problémák	0
gyermeknevelési problémák	2
magatartás problémák	2
életviteli problémák (alkohol, drog)	1
egészségügyi veszélyeztetettség	0
lakhatási problémák	1
lelki-mentális problémák (pl.: pszichés problémák)	0
jogi problémák (pl. a gyermek elhelyezése)	1
gyermekbántalmazás	0
családon belüli erőszak (pl.: szülő-szülő; szülő gyermek)	0
igazolatlan óvodai hiányzás	2
családtag bűnöző életmódja	0

A család és gyermekjóléti szolgálatnak jelzett ügyek száma: 1.

Jelzőrendszeri eszmegbeszélések száma /telefonos, családsegítővel, esetkonferencia, írásos jelzések száma : 1

Összesen: 1 fő gyermek esetében volt indokolt több, kevesebb alkalommal szakember segítségét igénybe venni.

9. Intézmény együttműködése a társadalmi környezettel

Szakember megnevezése	fő	Tapasztalatok
Gyámügyi ügyintéző	1	1
Családsegítő /esetmenedzser/	1	1
Nevelési Tanácsadó	3	3
Gyermekpszichiáter	1	1
Óvodai szociális segítő	1	1
Védőnő	1	3
Egyéb: mediátor, jogász, orvos	0	-
Óvoda-iskola közötti kapcsolat	0	-

Bölcsőde-óvoda kapcsolata	0	-
Civil szervezetek	0	-

Lehetséges tapasztalatok (számmal jelölve a táblázatban)

1. az együttműködés megfelelő
2. az együttműködés nem megfelelő
3. rendszeres kapcsolattartás, korrekt

10. Óvodai programokon való részvétele a családoknak

Programok	X jelölve
Jeles napok megünneplése	-
Gyermeknap	-
Évzáró	X
Közös játék délutánok szülőkkel	X
Egészségvédő programok /védőnők szervezésében/	X
Egyéb: kirándulások, élménypedagógiai foglalkozások, stb.	-

11. A gyermek helyzetének javítása érdekében tett egyéb tevékenységek

Tevékenység	X jelölve
A szülők gyermeknevelési kompetenciáinak fejlesztése	X
Családsegítővel való konzultáció	X
Tehetséggondozás (rajzpályázat, sport egyéb)	X
Családok támogatása (adományok gyűjtése, beszélgetés, segítség)	X
Civil szervezetekkel, egyesületekkel való kapcsolattartás	-
Családsegítőhöz irányított családok száma	1 család

A gyermekvédelmi felelős – óvodavezető – óvodapedagógus – szakember közös megbeszéléseinek száma: 10.

A gyermekvédelmi felelős – óvodavezető – óvodapedagógus – szülő – szakember /esetkonferencia/ közös megbeszéléseinek száma: ... nem volt rá szükség

Gyermekvédelemmel kapcsolatos továbbképzésen (Nevelési Tanácsadó), Gyermekvédelem, gyermekvédelmi munkaközösség, prevenciós napok, tanácskozások) **2 fő** vett részt az óvodából.

12. Eredményesség

A beiskolázás adatai életkor szerint és a hátrányos gyermekek arányának figyelembevételével a 2018/2019 nevelési évben.

Tanköteles gyermekek száma: 67 fő, ebből:

Hátrányos helyzetű: 4 fő

SNI: 5 fő

Egyéb problémával küzdő gyermek: 11 fő

Iskolai tanulmányait megkezdi: 40 fő, ebből:

Hátrányos helyzetű: 0 fő

SNI: 3 fő

Egyéb problémával küzdő gyermek: 1 fő

Az óvodai szakvélemény alapján óvodában marad: 20 fő

A Szakértői Bizottság szakvéleménye alapján óvodában marad: 7 fő

Gyermekvédelmi tevékenységek, megvalósított feladatok:

- Az óvodába járó gyermekek családi helyzetének feltérképezése a nevelési év elején az óvodapedagógusokkal együttműködve megtörtént, ezt folyamatosan frissítettem az év során.
- Az óvodai légkört úgy igyekszünk kialakítani, hogy a gyermekek érzelmi biztonságban legyenek.
- Kiemelt figyelmet fordítunk a védelem alatt álló, veszélyeztetett gyermekekre, akikről folyamatosan informálódok az óvodapedagógusoktól, illetve a családsegítőjüktől, pártfogójuktól.

- Az étkezési támogatásban részesülők névsorát az óvodatitkárral közösen készítjük el.
- Az óvodapedagógus alapvető felelőssége felismerni a problémákat, és pedagógiai módszerekkel elősegíteni a gyermekek fejlődését, a problémák enyhítését, esetleg végleges megszüntetését.
- A gyermek életvitelében akár pozitív, akár negatív változást észlelünk, azt mindig az aktuális óvodapedagógussal együtt megbeszéljük és szükség esetén a szülőkkel, illetve –ha ez szükséges- a megfelelő szakintézménynek is jelezzük.
- Munkánk során a legfontosabb:
  - a szülőkkel való partnerkapcsolat,
  - az őszinte, előítéletektől mentes kommunikáció,
  - a titoktartási kötelezettség betartása,
  - a pedagógiai etikett betartása.
- Az egészségügyi szűrővizsgálatok lebonyolításában aktívan részt veszünk, s igyekszünk a szülőket is arra ösztönözni, hogy gyermekük érdekében igényeljék azt, (fogászati-, lisztérzékenységi-, és hallásvizsgálat).
- Amikor a helyzet úgy kívánja, családlátogatásra is sort kerítünk. Az igazolatlan hiányzás okát igyekszünk felderíteni, s a szülőkkel közösen próbáljuk a lehető legminimálisabbra szűkíteni.
- Minden alkalommal, amikor sor kerül a Gyermekjóléti Szolgálattal való kapcsolatfelvételre, igényeljük a visszajelzéseket is, hogy mi is tudjuk, sikerült-e a feltárt problémára megoldást találni és ebben az óvodának milyen módon kell közreműködnie.
- A nevelési év során többször került sor fejtetvesség miatti intézkedésre, mely során minden esetben kértük a védőnő közreműködését is.
- Óvodánkba jelenleg 4 gyámság alá vett gyermek jár, természetesen ők is kiemelt figyelmet kapnak mind az óvodapedagógusok, mind pedig a gyermekvédelmi felelős részéről.
- Általánosan elmondható, hogy a problémás családok nem jelennek meg a szülői értekezleteken és gyakran keresnek kibúvót a fogadó órák alól is.

- Egy családnak kellett felszólító levelet küldenünk a gyakori és indokolatlan hiányzások miatt.
- Egy kislány esetében vált szükségessé a családsegítővel való kapcsolatfelvétel. Az ő ügye jelenleg is folyamatban van, óvodánkat nem látogatja, ideiglenesen a Vas Megyei Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat és Gyermekotthonban került elhelyezésre.

Szombathely, 2019. június 13.

.....
Ganzerné Dávid Gabriella
óvodavezető

.....
Szabó Szilvia
Gyermekvédelmi felelős